

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w listopadzie 2018 r.

02.01.2019 r.
Nr 11/2018

W listopadzie 2018 r. sytuacja społeczno-gospodarcza województwa pomorskiego kształtowała się następująco:

- przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku, oraz w stosunku do miesiąca wcześniej,
- stopa bezrobocia rejestrowanego była niższa niż przed rokiem oraz pozostała na niezmiennym w stosunku do października 2018 r. poziomie,
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w ujęciu rocznym, jak i w stosunku do października 2018 r.,
- w porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r. wzrosły ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych, nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych,
- spadły ceny skupu podstawowych produktów rolnych, za wyjątkiem ceny pszenicy i żyta oraz ziemniaków,
- w skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), jak i produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących); w stosunku do października 2018 r. produkcja sprzedana przemysłu była niższa, natomiast wzrosła produkcja budowlano-montażowa,
- liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa niż w listopadzie 2018 r.,
- sprzedaż detaliczna i sprzedaż hurtowa (w jednostkach handlowych) zwiększyła się w skali roku, natomiast w porównaniu z miesiącem wcześniej odnotowano spadek sprzedaży detalicznej i sprzedaży hurtowej (w jednostkach handlowych),
- w portach morskich województwa odnotowano wzrost obrotów ładunkowych zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z październikiem 2018 r.

Spis treści

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)	3
Objaśnienia znaków umownych	3
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	18
Gospodarka morską	19
Wybrane dane o województwie pomorskim	21

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)

Sekcje

Skrót	Pełna nazwa
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Działy

Skrót	Pełna nazwa
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (•)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	- oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie pomorskim w grudniu 2018 r.” ukazała się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Gdańsku: <http://gdansk.stat.gov.pl> w dniu 28 grudnia 2018 r.

Dane charakteryzujące województwo pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Gdańsku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2018 r. ukształtowało się na poziomie 341,5 tys. osób, tj. o 6,5% wyższym niż w listopadzie 2017 r. (w listopadzie 2017 r. zatrudnienie w skali roku zwiększyło się o 5,5%), a w porównaniu z październikiem 2018 r. zwiększyło się o 0,3%. W Polsce przeciętne zatrudnienie w listopadzie 2018 r. wyniosło 6232,4 tys. osób i było wyższe o 3,0% niż w listopadzie 2017 r. oraz o 0,1% w porównaniu z październikiem 2018 r.

W porównaniu z listopadem 2017 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 38,3%), w informacji i komunikacji (o 15,3%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,9%), w budownictwie (o 7,6%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,6%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,4%) oraz natomiast spadek wystąpił jedynie w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,6%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

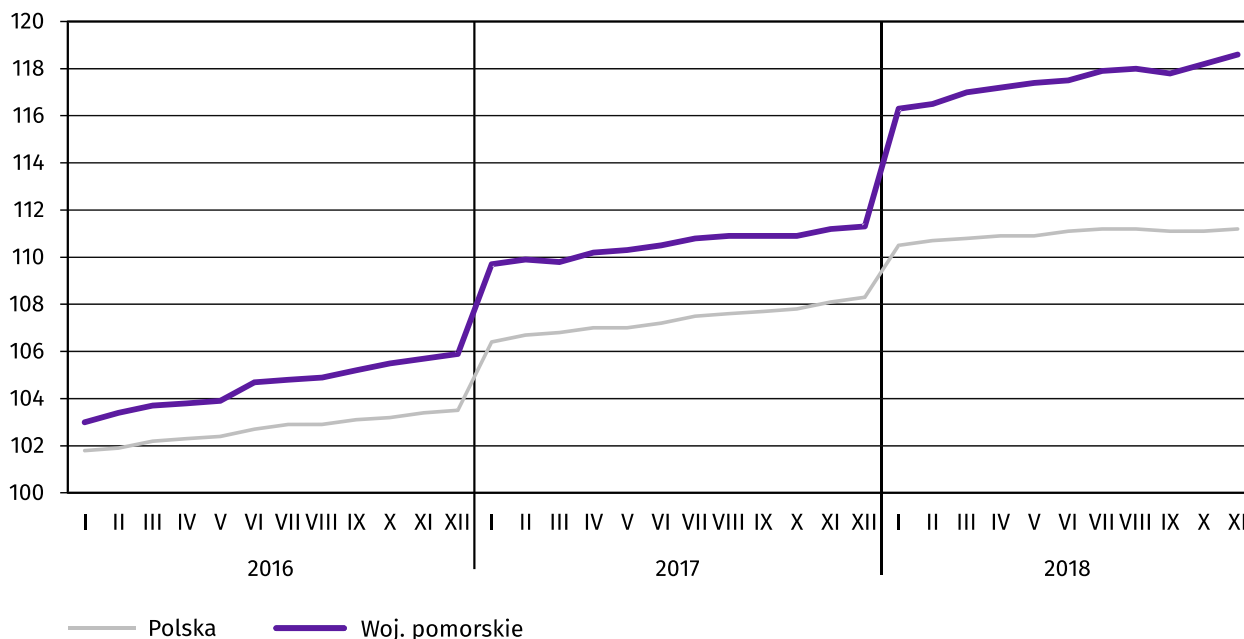
WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018		I-XI 2018	
	w tys.	XI 2017 = 100	w tys.	I-XI 2017 = 100
Ogółem	341,5	106,5	338,6	106,3
w tym:				
Przemysł	152,5	102,2	151,1	101,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	136,8	100,7	137,3	101,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	8,0	138,3	6,2	108,6
Budownictwo	29,4	107,6	29,6	108,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	54,9	107,6	54,2	107,3
Transport i gospodarka magazynowa	28,7	108,9	28,1	107,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7,6	104,7	7,7	103,5
Informacja i komunikacja	15,2	115,3	14,5	112,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,4	98,4	6,5	96,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	12,0	106,4	11,8	107,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	19,3	104,6	19,1	105,1

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z październikiem 2018 r. wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,9%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,5%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,4%), natomiast spadek wystąpił m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,4%), w przetwórstwie przemysłowym (o 0,2%) oraz w informacji i komunikacji (o 0,2%).

W okresie styczeń-listopad 2018 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 338,6 tys. osób, tj. o 6,3% wyższym niż w analogicznym okresie 2017 roku.

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

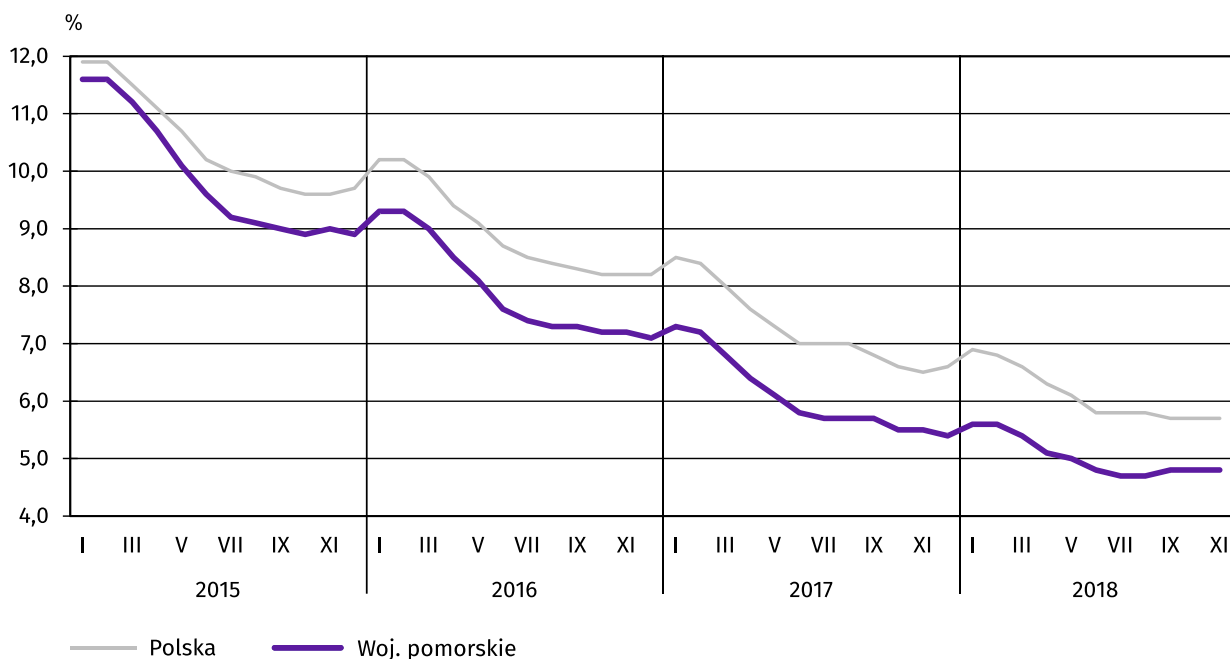

W końcu listopada 2018 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 45,3 tys. osób i była niższa o 4,3 tys. osób, tj. o 8,7% w stosunku do listopada 2017 r. oraz wyższa w stosunku do października 2018 r. o 0,5 tys. osób (o 1,0%). Kobiety stanowiły 63,5% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (w listopadzie 2017 r. – 62,4%).

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017		2018	
	XI	X	X	XI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	49,6	44,9	44,9	45,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	9,2	9,5	9,5	7,9
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	9,4	8,9	8,9	7,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	5,5	4,8	4,8	4,8

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w końcu miesiąca

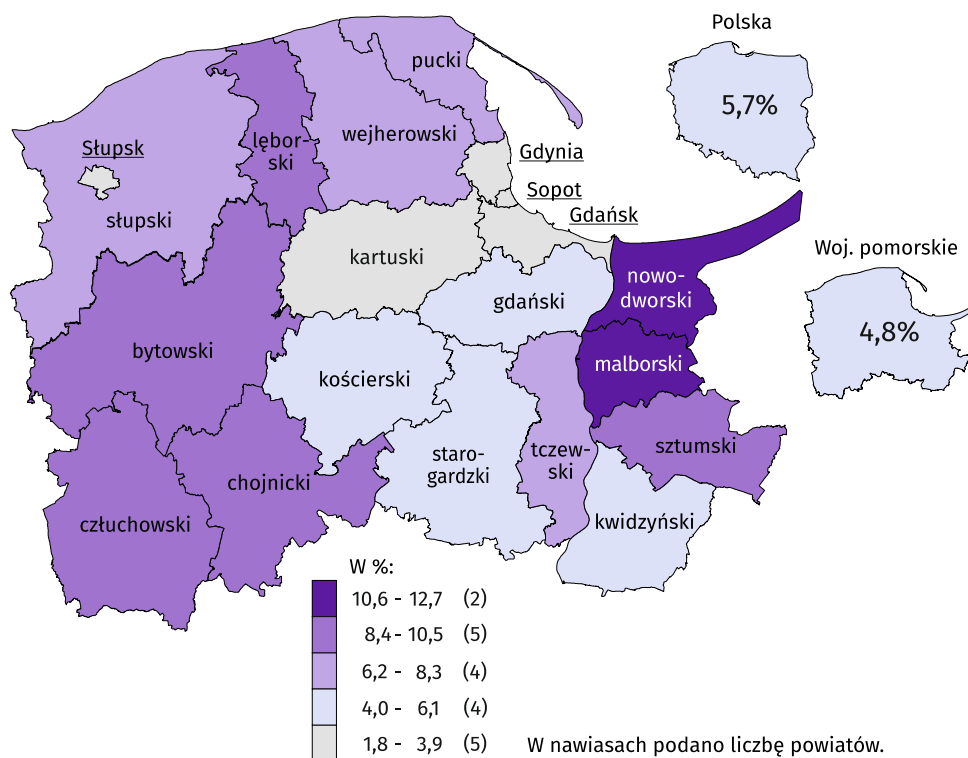
Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 4,8% i była niższa od zanotowanej w listopadzie 2017 roku (o 0,7 p.proc.), natomiast w stosunku do października 2018 r. nie zmieniła się.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia rejestrowanego należał powiat nowodworski (12,7%, w listopadzie 2017 r. – 13,9%) i malborski (12,5% wobec 13,0% w listopadzie 2017 r.). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano natomiast w Sopocie – 1,8% (w listopadzie 2017 r. – 2,1%).

W porównaniu z listopadem 2017 r. stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się we wszystkich powiatach (oprócz powiatu lęborskiego, w którym wzrosła 0,6 p.proc. w stosunku do listopada 2017 r.), a w największym stopniu w powiatach: człuchowskim (o 2,8 p.proc.) i słupskim (o 1,3 p.proc.).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2018 r.

Stan w końcu listopada

W listopadzie 2018 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 7,9 tys. osób bezrobotnych, tj. o 14,0% mniej niż w listopadzie 2017 r. i o 16,5% mniej niż w październiku 2018 r. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem zmniejszył się o 0,5 p.proc. w stosunku do listopada 2017 r. i wyniósł 79,6%.

W listopadzie 2018 r. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 7,4 tys. osób, tj. o 20,9% mniej niż w listopadzie 2017 r. i o 16,3% mniej niż w październiku 2018 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 3,9 tys. osób (w listopadzie 2017 r. – 5,1 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym zmniejszył się o 1,4 p.proc. i wyniósł 53,0%. Zmniejszył się również udział osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 2,4 p.proc. do 6,4%), osób, które nabyły prawo do emerytury lub renty (o 0,6 p.proc. do 0,5%) oraz osób, które nabyły prawo do świadczenia przedemerytalnego (o 0,1 p.proc. do 0,8%). Zwiększył się natomiast udział osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 1,3 p.proc. do 21,1%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,6 p.proc. do 6,7%).

W końcu listopada 2018 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 37,0 tys. bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,2 p.proc. w stosunku do listopada 2017 r. i wyniósł 81,7%.

Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017		2018	
	XI		X	XI
	w % ogółu			
Osoby bezrobotne (stan w końcu miesiąca):				
do 25 roku życia	14,4	14,6	14,1	
długotrwale bezrobotne ^a	44,9	43,9	43,3	
powyżej 50 roku życia	25,6	24,9	24,8	
niepełnosprawni	7,8	8,0	8,0	

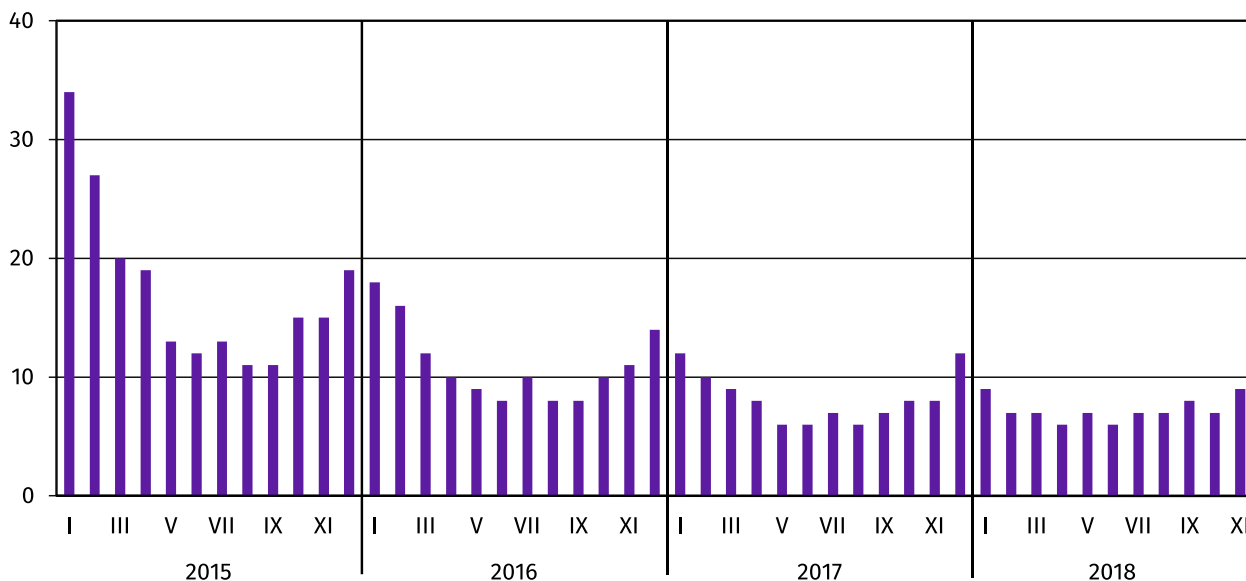
a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

W skali roku, wśród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zmniejszył się m.in. udział osób długotrwale bezrobotnych (o 1,6 p.proc. do 43,3%), osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,8 p.proc. do 24,8%) oraz osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,3 p.proc. do 14,1%). Wzrósł natomiast udział bezrobotnych osób niepełnosprawnych – o 0,2 p.proc. do 8,0%.

W listopadzie 2018 r. do urzędów pracy zgłoszono 7196 **ofert zatrudnienia**, tj. o 1438 mniej niż w listopadzie 2017 r. i o 2101 mniej niż w październiku 2018 r. W końcu listopada 2018 r. na 1 ofertę pracy przypadało 9 bezrobotnych (tj. o 1 osobę więcej niż w listopadzie 2017 roku i o 2 osoby więcej niż w październiku 2018 r.).

Wykres 3. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy

Stan w końcu miesiąca

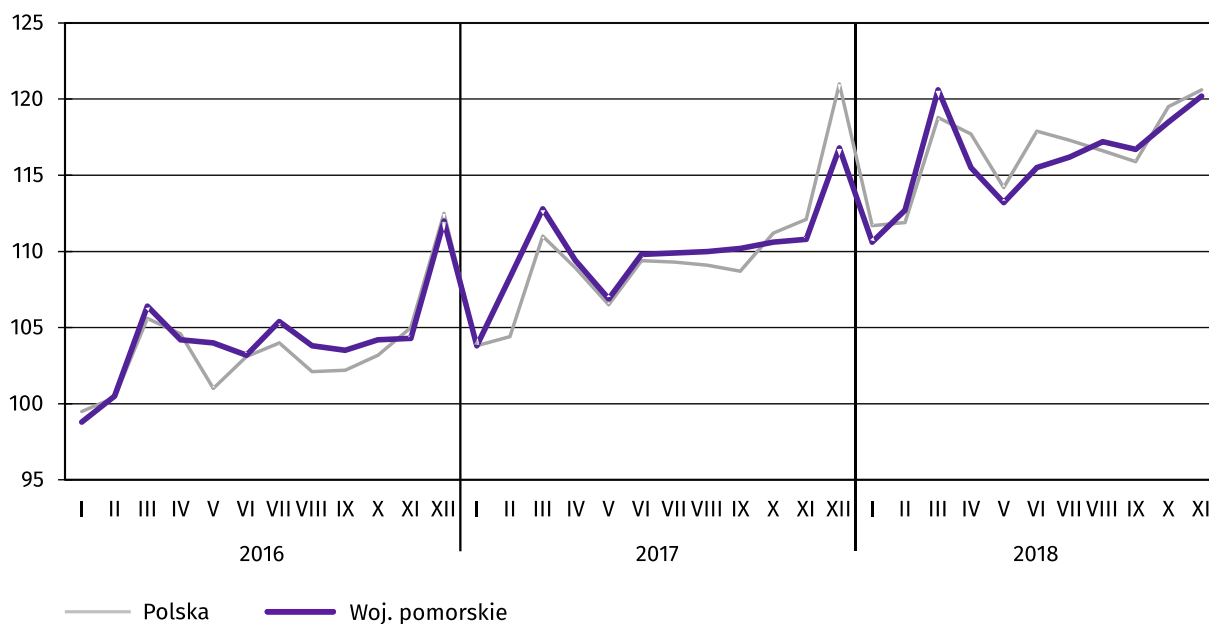

Z danych urzędów pracy wynika, że z końcem listopada 2018 r. 11 zakładów pracy zgłosiło w najbliższym czasie zwolnienie 443 pracowników (w listopadzie 2017 r. odpowiednio 15 zakładów, 191 pracowników).

Wynagrodzenia

W listopadzie 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5028,98 zł i było wyższe o 8,6% od zanotowanego w analogicznym miesiącu 2017 r. (w listopadzie 2017 r. wzrost o 6,3%) oraz o 1,4% wyższe w porównaniu z październikiem 2018 r. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w listopadzie 2018 r. wyniosło 4966,61 zł i zwiększyło się o 7,7% w odniesieniu do listopada 2017 r. oraz o 0,9% w stosunku do października 2018 r.

Wykres 4. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

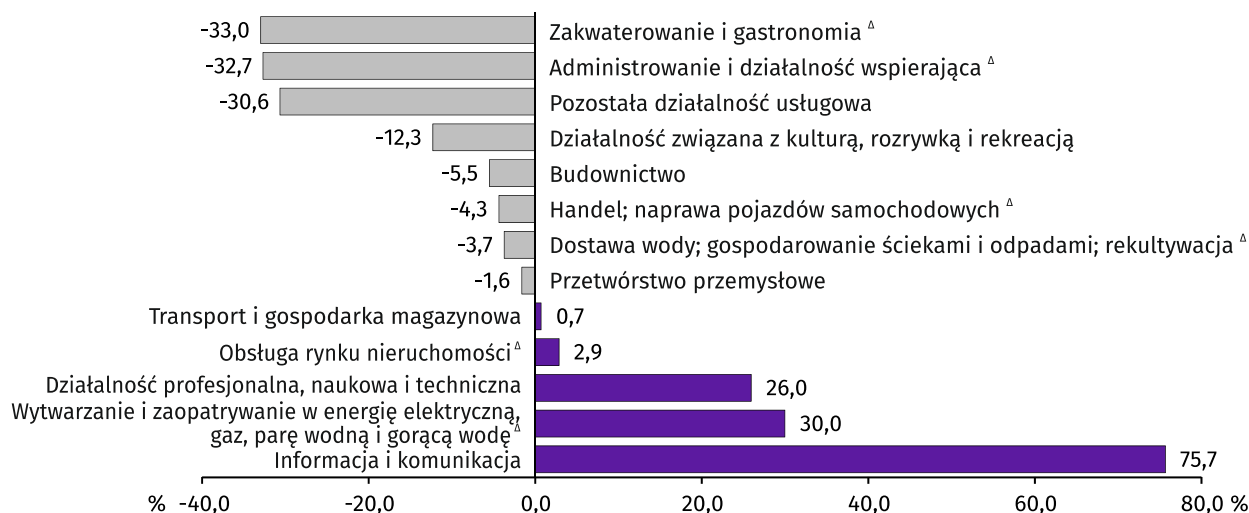
W porównaniu z listopadem 2017 r. wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto zanotowano m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 21,2%), informacja i komunikacja (o 11,5%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 10,6%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 9,4%), przetwórstwo przemysłowe (o 9,3%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 7,8%) oraz budownictwo (o 7,1%), natomiast spadek wystąpił jedynie w sekcji pozostała działalność usługowa (o 5,0%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018		I-XI 2018	
	w zł	XI 2017 = 100	w zł	I-XI 2017 = 100
Ogółem	5028,98	108,6	4887,36	106,4
w tym:				
Przemysł	5039,42	109,5	4902,72	107,4
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4948,42	109,3	4795,85	107,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6536,91	103,1	7145,12	102,2
Budownictwo	4753,55	107,1	4784,77	109,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4810,65	107,8	4651,31	107,3
Transport i gospodarka magazynowa	5064,55	106,3	5005,97	104,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3371,49	103,7	3433,26	105,5
Informacja i komunikacja	8835,63	111,5	8153,71	104,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5172,74	106,0	4971,40	105,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6334,38	104,9	6336,13	103,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3385,39	121,2	3263,72	109,7

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Wykres 5. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według wybranych sekcji w listopadzie 2018 r.

W okresie styczeń-listopad 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4887,36 zł, tj. o 6,4% wyższym niż w analogicznym okresie 2017 roku.

Ceny detaliczne

W III kwartale 2018 r. zaobserwowano wzrost (o 2,3%) cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w skali roku. Wyższe były ceny towarów i usług związanych z transportem (o 8,2%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 3,5%), towarów i usług związanych z edukacją (o 2,6%), towarów i usług związanych ze zdrowiem (o 2,4%), ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 2,0%), towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (o 1,8%) oraz ceny związane z użytkowaniem mieszkania (o 1,6%), natomiast niższe były ceny odzieży i obuwia (o 2,0%).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017		2018	
	III kwartał	II kwartał	II kwartał	III kwartał
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
Ogółem	101,9	102,2	102,2	102,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,1	104,0	104,0	103,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,0	102,5	102,5	102,0
Odzież i obuwanie	93,8	97,7	97,7	98,0
Mieszkanie	101,3	101,4	101,4	101,6
Zdrowie	102,6	102,6	102,6	102,4
Transport	100,1	104,1	104,1	108,2
Rekreacja i kultura	103,1	101,5	101,5	101,8
Edukacja	102,0	101,7	101,7	102,6

W listopadzie 2018 r. ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych objętych badaniem były wyższe niż w analogicznym miesiącu 2017 r.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wyższa była cena bułki pszennej (o 17,1%), chleba pszenno-żytniego (o 13,1%), kaszy jęczmiennej (o 7,1%), ryżu (o 1,6%), a niższa mąki pszennej (o 2,1%).

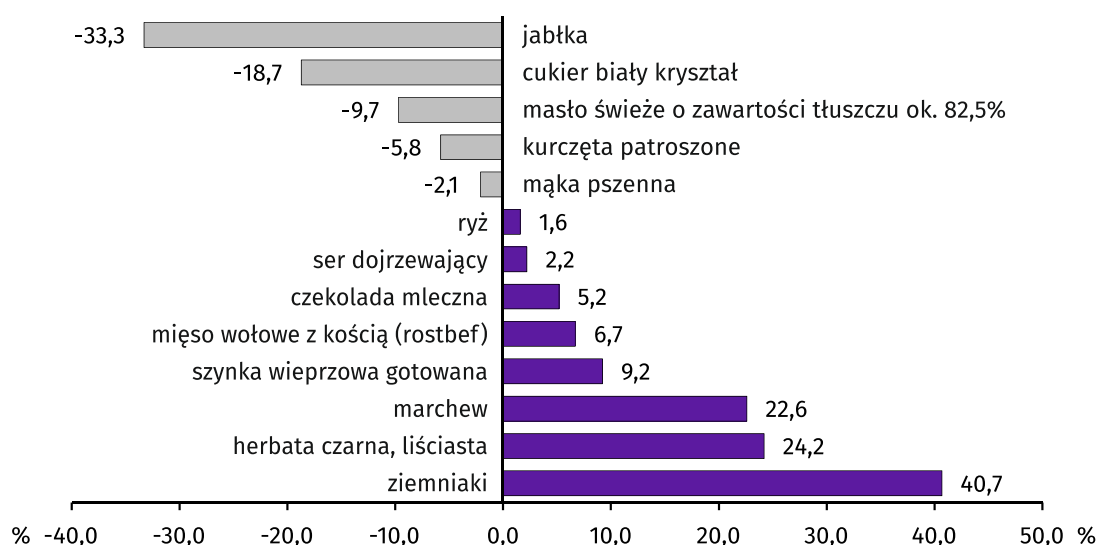
Więcej niż w listopadzie 2017 r. konsumenci płacili za mięso wołowe z kością – rostbef (o 6,7%) i mięso wieprzowe bez kości – schab środkowy (o 3,2%), a mniej za kurczęta patroszone (o 5,8%) i mięso wołowe bez kości – z udźca (o 1,6%). Wśród wędlin objętych badaniem odnotowano wzrost ceny szynki wieprzowej gotowanej (o 9,2%), kiełbasy wędzonej (o 6,0%), a także kiełbasy suszonej (o 2,7%).

W grupie „mleko, sery i jaja” droższe niż w listopadzie 2017 r. było mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 5,7%), ser twarogowy półtłusty (o 2,6%), śmietana o zawartości tłuszczu 18% i ser dojrzewający (o 2,2%), a tańsze były jaja kurze świeże (o 4,3%) oraz mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane (o 0,4%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wyższa była cena oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 1,7%), a niższa masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 9,7%) i margaryny (o 5,1%).

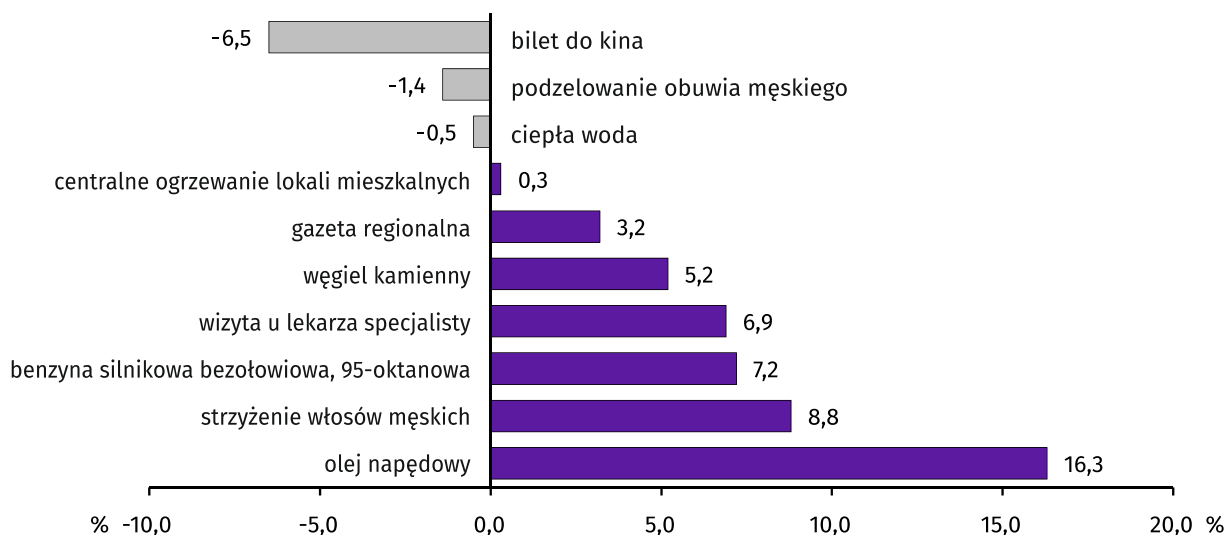
Wśród pozostałych artykułów żywnościowych więcej trzeba było zapłacić za herbatę czarną, liściastą (o 24,2%), sok jabłkowy (o 7,6%), kawę naturalną mieloną (o 6,2%), czekoladę mleczną (o 5,2%), karpia (o 1,0%), a mniej za cukier biały kryształ (o 18,7%). Odnotowano także spadek ceny papierosów (o 2,0%) oraz piwa jasnego pełnego, butelkowanego (o 0,3%).

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w listopadzie 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „warzywa i owoce” wzrosła cena ziemniaków (o 40,7%), marchwi (o 22,6%), cebuli (o 21,6%), a zmniejszyła się cena jabłek (o 33,3%), pomarańczy (o 8,2%) oraz cytryn (o 4,9%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w listopadzie 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W porównaniu z listopadem 2017 r. wzrosły także ceny większości badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych.

Wśród produktów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania zanotowano wzrost ceny węgla kamiennego (o 5,2%) i centralnego ogrzewania lokali mieszkalnych (o 0,3%), a spadek ceny ciepłej wody (o 0,5%).

W grupie produktów i usług związanych z transportem więcej trzeba było zapłacić za olej napędowy (o 16,3%), benzynę silnikową bezołowiową, 95-oktanową (o 7,2%) oraz bilet normalny jednorazowy na przejazd autobusem miejskim (o 0,7%) oraz przejazd taksówką osobową (o 0,4%).

W skali roku odnotowano również wzrost cen większości pozostałych usług. Wzrosła m.in. cena za strzyżenie włosów męskich (o 8,8%), wizytę u lekarza specjalisty (o 6,9%), oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego (o 5,5%), a zmniejszyła się cena za podzelowanie obuwia męskiego (o 1,4%).

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili także za gazetę regionalną (o 3,2%), pastę do zębów (o 2,5%) oraz proszek do prania (o 2,1%), a mniej za bilet do kina (o 6,5%).

Rolnictwo

Na rynku rolnym w listopadzie 2018 r. przeciętne ceny w skupie i na targowiskach głównych produktów rolnych były wyższe niż przed rokiem, za wyjątkiem cen bydła, trzody chlewnej, drobiu oraz mleka w skupie. Natomiast w porównaniu z październikiem 2018 r. odnotowano niższe ceny – z wyjątkiem cen ziemniaków w skupie i na targowiskach oraz ceny pszenicy na targowiskach.

W listopadzie 2018 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa pomorskiego wyniosła 5,0°C, tj. o 1,5°C więcej niż średnia z lat 1971-2000, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 17,2°C (Ustka), a minimalna -5,7°C (Chojnice). Średnia suma opadów atmosferycznych (15,9 mm) stanowiła 32,3% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 5 do 9.

W listopadzie 2018 r. ostatecznie zakończono siewy zbóż ozimych pod zbiory w 2019 r. Panujące warunki pogodowe, czyli dość wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, przyczyniły się do wyrównania rozwoju roślin. Po dość intensywnym etapie krzewienia plantacje są przygotowane do wejścia w stan spoczynku zimowego. Spadki temperatury pod koniec miesiąca spowodowały zahamowanie wegetacji i wprowadziły rośliny w fazę procesu hartowania, jakim jest pogrubianie ścian komórkowych roślin. Dzięki łagodnemu przebiegowi pogody, również plantacje rzepaku ozimego osiągnęły wymagany przed zimą pokrój. Problemem ciepłej jesieni była duża presja szkodników, szczególnie mszyc. Większość rolników wykonała opryski mające na celu regulację zachwaszczenia zasiewów.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII-XI 2018		XI 2018		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	XI 2017 = 100	X 2018 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	457,3	84,6	54,7	56,0	72,6
w tym:					
pszenica	354,5	91,4	43,7	53,7	66,6
żyto	35,0	61,3	2,7	31,7	62,5

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec-listopad 2018 r. wyniósł 457,3 tys. t i był o 15,4% mniejszy niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Spadek dotyczył zarówno pszenicy jak i żyta (odpowiednio o 8,6% i o 38,7%). W listopadzie 2018 r. skupiono 54,7 tys. t zbóż, tj. mniej niż przed rokiem o 44,0% i przed

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Chojnicach, Gdańsku i Ustce.

miesiącem o 27,4%. Skup pszenicy i żyta zmniejszył się zarówno w skali roku (odpowiednio o 46,3% i o 68,3%), jak i miesiąca (odpowiednio o 33,4% i o 37,5%).

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-XI 2018		XI 2018		
	w tys. t	I-XI 2017 = 100	w tys. t	XI 2017 = 100	X 2018 = 100
Żywiec rzeźny ^b	366,5	99,5	31,4	92,2	92,9
w tym:					
bydło (bez cieląt)	22,3	104,3	1,2	71,9	83,4
trzoda chlewna	244,5	100,8	23,1	94,1	93,7
drób	99,4	95,5	7,1	90,5	91,8
Mleko ^c	291,9	100,4	25,1	105,6	97,3

a W okresie lipiec-listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W okresie styczeń-listopad 2018 r. skup **żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był mniejszy o 0,5% od notowanego w tym samym okresie 2017 r. Zwiększyła się podaż bydła (o 4,3%) oraz trzody chlewniej (o 0,8%), a zmniejszył się skup drobiu (o 4,5%).

W listopadzie 2018 r. producenci z województwa dostarczyli do skupu 31,4 tys. t żywca rzeźnego (w wadze żywej), tj. mniej niż przed rokiem i przed miesiącem odpowiednio o 7,8% i o 7,1%. Zarówno w skali roku, jak i miesiąca zmniejszył się skup bydła (odpowiednio o 28,1% i o 16,6%), skup trzody chlewniej (odpowiednio o 5,9% i o 6,3%) i skup drobiu (odpowiednio o 9,5% i o 8,2%).

Skup mleka w listopadzie 2018 r. wyniósł 25,1 mln l i był wyższy niż przed rokiem o 5,6%, a niższy niż przed miesiącem o 2,7%.

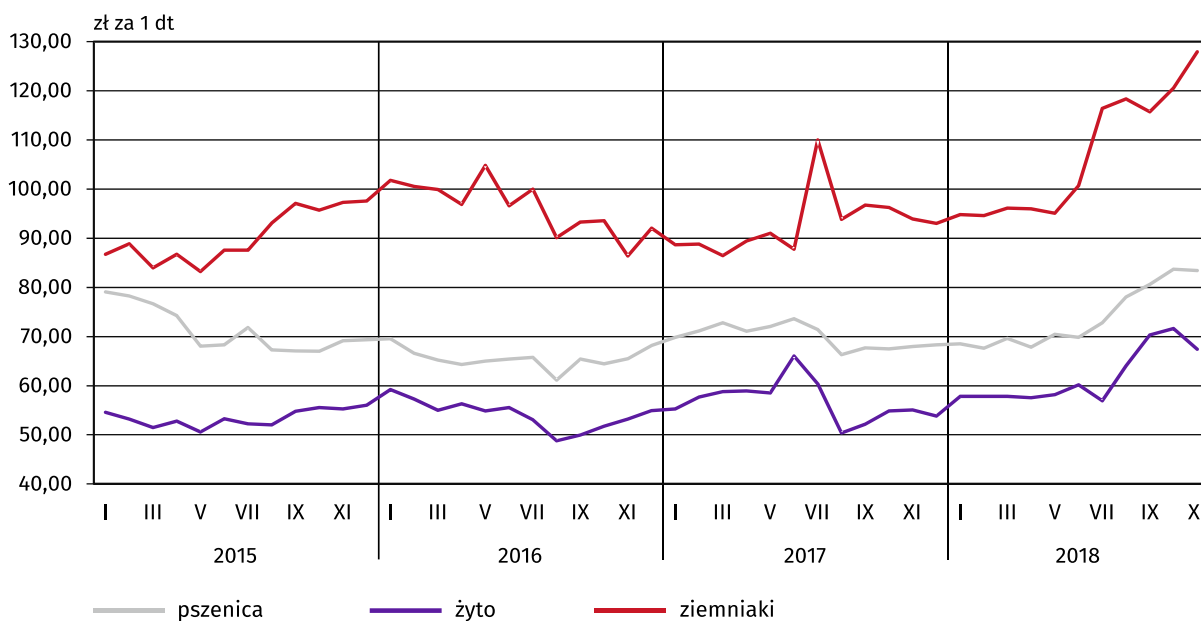
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	XI 2018			XI 2018		
	zł	XI 2017 = 100	X 2018 = 100	zł	XI 2017 = 100	X 2018 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:						
pszenica	83,41	122,7	99,7	96,67	127,9	105,3
żyto	67,41	122,4	94,1	•	x	x
Ziemniaki ^b za 1 dt	41,44	114,3	112,3	127,89	136,2	106,1
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	6,28	95,2	97,7	•	x	x
trzoda chlewna	4,12	92,4	96,0	•	x	x
drób	3,25	95,3	95,0	•	x	x
Prosię na chów za 1 szt.	•	x	x	•	x	x
Mleko za 1 hl	137,23	89,6	101,4	•	x	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

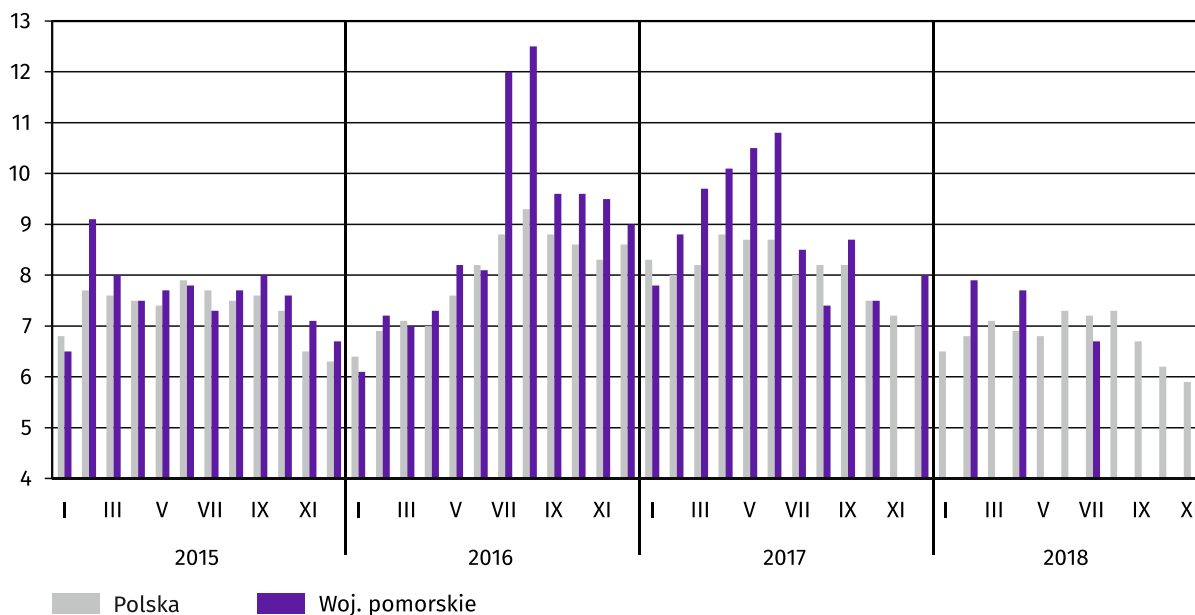
W listopadzie 2018 r. producenci z województwa uzyskali wyższe niż przed rokiem ceny za dostarczoną do skupu **pszenicę** i **żyto** (odpowiednio o 22,7% i o 22,4%), a niższe ceny w skali miesiąca (odpowiednio o 0,3% i o 5,9%). W obrocie targowiskowym cena pszenicy była wyższa w skali roku, jak i w ujęciu miesięcznym (odpowiednio o 27,9% i o 5,3%).

Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków jadalnych

W listopadzie 2018 r. przeciętna cena skupu **ziemniaków** kształtowała się na poziomie 41,44 zł/dt i w ujęciu rocznym, jak i w skali miesiąca zwiększyła się odpowiednio o 14,3% i o 12,3%. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych późnych w listopadzie 2018 r. wyniosła 127,89 zł/dt i była wyższa niż przed rokiem i przed miesiącem odpowiednio o 36,2% i o 6,1%.

Wykres 9. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen żyta na targowiskach

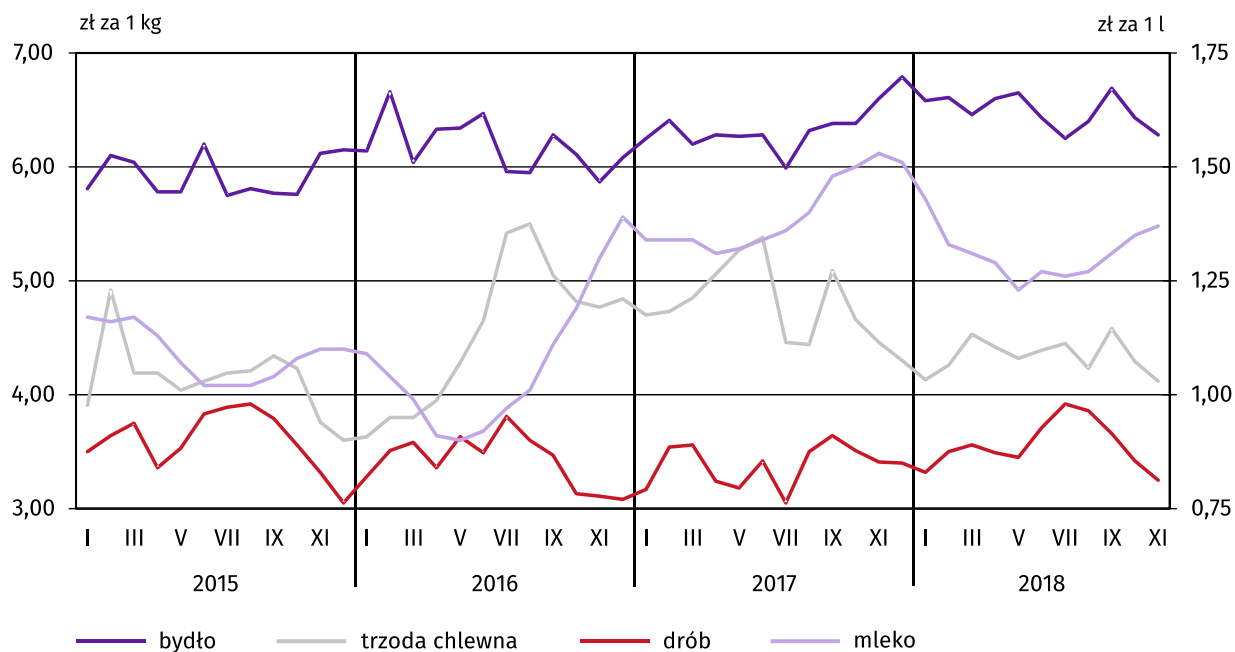

W listopadzie 2018 r. przeciętna cena skupu **żywca wieprzowego** kształtowała się na poziomie 4,12 zł/kg i zmniejszyła się w skali roku, jak i w ujęciu miesięcznym odpowiednio o 7,6% i o 4,0%

Średnia cena skupu **żywca drobiowego** w listopadzie 2018 r. kształtowała się na poziomie 3,25 zł/kg i zmniejszyła się zarówno w stosunku do analogicznego okresu 2017 r., jak i do października 2018 r. odpowiednio o 4,7% i o 5,0%.

W listopadzie 2018 r. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** wyniosła 6,28 zł/kg i zmniejszyła się o 4,8% w stosunku do listopada 2017 roku i o 2,3% w porównaniu z miesiącem wcześniej.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

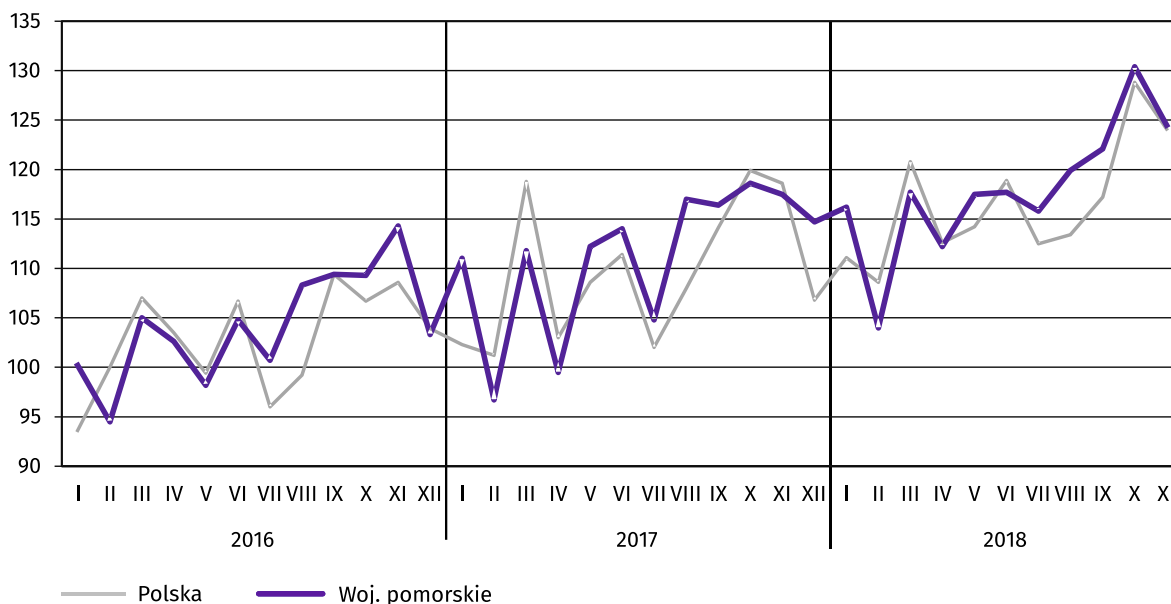

Średnia cena **mleka** w skupie ukształtowała się na poziomie 137,23 zł za 1 hl, co oznacza spadek w stosunku do listopada 2017 r. (o 10,4%) oraz wzrost w porównaniu z październikiem 2018 r. (o 1,4%).

Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie 2018 r. osiągnęła wartość 8491,0 mln zł (w cenach bieżących), co oznacza w cenach stałych wzrost o 6,0% w skali roku oraz spadek o 4,5% w stosunku do października 2018 r.

Wykres 11. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2015 = 100; ceny stałe)

W listopadzie 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r., odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w cenach stałych m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 6,5%), której udział (w cenach bieżących) w produkcji przemysłowej ogółem w województwie wyniósł 93,1%. Spadek produkcji sprzedanej (w cenach stałych) w skali roku odnotowano natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 6,3%. Produkcja w tej sekcji (w cenach bieżących) w listopadzie 2018 r. stanowiła 4,4% produkcji przemysłowej województwa.

W listopadzie 2018 r. w 19 spośród 30 działów przemysłu występujących w województwie pomorskim odnotowano wyższy niż w listopadzie 2017 r. poziom produkcji sprzedanej w cenach stałych. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 39,6%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 31,1%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 17,7%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 12,6%), artykułów spożywczych (o 9,3%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 8,3%) oraz wyrobów z metali (o 1,2%). Spadek natomiast miał miejsce m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 2,2%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018	I-XI 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem	106,0	106,4	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	106,5	106,6	93,1
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	109,3	110,3	15,8
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	97,8	99,9	3,2
chemikaliów i wyrobów chemicznych	131,1	117,5	1,7
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	117,7	116,9	5,3
wyrobów z metali ^Δ	101,2	98,4	6,6
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	108,3	91,6	7,0
maszyn i urządzeń ^Δ	100,0	103,9	3,2
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	112,6	120,7	1,3
pozostałego sprzętu transportowego	139,6	94,4	2,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	93,7	104,0	4,6

W porównaniu z październikiem 2018 r. produkcja sprzedana w cenach stałych w przetwórstwie przemysłowym była niższa o 5,4%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w listopadzie 2018 r. wyniosła 55,7 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 3,7% (w cenach stałych) wyższa niż w analogicznym miesiącu 2017 r., przy wyższym przeciętnym zatrudnieniu (o 2,2%) oraz wyższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto (o 9,5%).

W okresie styczeń-listopad 2018 r. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) wyniosła 87014,5 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 6,4% niż w analogicznym okresie 2017 r.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie 2018 r. wyniosła 1623,2 mln zł i była o 39,9% wyższa niż w listopadzie 2017 r.

W listopadzie 2018 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, wyniosła (w cenach bieżących) 55,2 tys. zł i była wyższa o 30,0% w stosunku do analogicznego miesiąca 2017 r. W skali roku przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie było wyższe odpowiednio o 7,6% i o 7,1%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) ukształtowała się w listopadzie 2018 r. na poziomie 771,5 mln zł i stanowiła 47,5% produkcji sprzedanej budownictwa ogółem (w listopadzie 2017 r. – 50,6%). W odniesieniu do listopada 2017 r. produkcja budowlano-montażowa była wyższa o 31,3%, a w stosunku do października 2018 r. zwiększyła się o 12,0%.

Wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku oraz w porównaniu z październikiem 2018 r. odnotowano w grupie podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 30,4% i o 35,1%) oraz w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (odpowiednio o 29,7% i o 5,9%). Natomiast w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót związanych z budową

obiektów inżynierii lądowej i wodnej odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku (o 32,7%) i spadek w stosunku do października 2018 r. (o 2,8%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018	I-XI 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem	131,3	131,5	100,0
Budowa budynków ^Δ	130,4	141,7	43,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	132,7	121,5	40,0
Roboty budowlane specjalistyczne	129,7	132,4	16,2

W okresie styczeń-listopad 2018 r. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 5990,9 mln zł, tj. o 31,5% wyższym od notowanego w analogicznym okresie 2017 r.

Budownictwo mieszkaniowe

W listopadzie 2018 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 3,0%), wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 32,6%) oraz spadek liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 2,5%).

Według wstępnych² danych w listopadzie 2018 r. **przekazano do użytkowania** 1998 mieszkań (o 58 mieszkań więcej niż w listopadzie 2017 r.), w tym 1567 mieszkania (78,4% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytkowania) przekazali deweloperzy, 338 (16,9%) inwestorzy indywidualni. Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie pomorskim w listopadzie 2018 r. stanowiły 11,3% efektów krajowych.

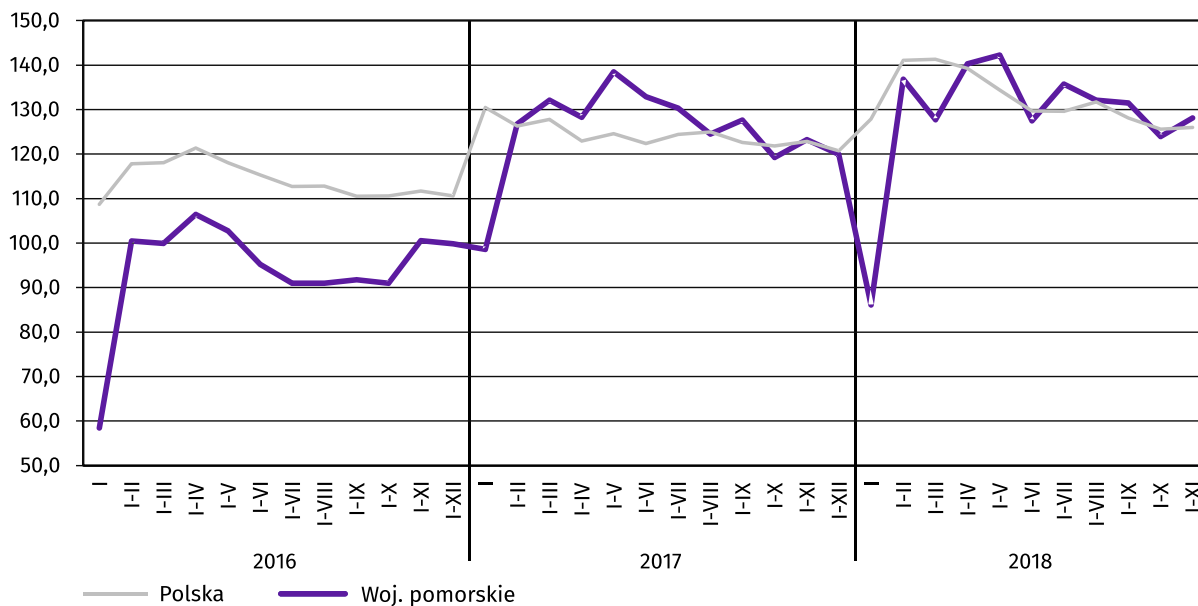
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-listopad 2018 r. kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2017 = 100	
Ogółem	14687	100,0	103,9	81,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	10667	72,6	105,1	59,5
Indywidualne	3646	24,8	102,3	149,0
Zakładowe	24	0,2	72,7	62,7
Spółdzielcze	98	0,7	102,1	80,4
Komunalne	175	1,2	72,9	42,0
Spółeczne czynszowe	77	0,5	167,4	45,8

W okresie styczeń-listopad 2018 r. oddano do użytkowania 14687 mieszkań, tj. o 3,9% więcej niż w analogicznym okresie 2017 r. W stosunku do okresu styczeń-listopad 2017 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań zrealizowanych w budownictwie deweloperów, budownictwie indywidualnym, budownictwie spółdzielczym oraz w budownictwie społecznym czynszowym.

²Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Wykres 12. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2015 = 100)

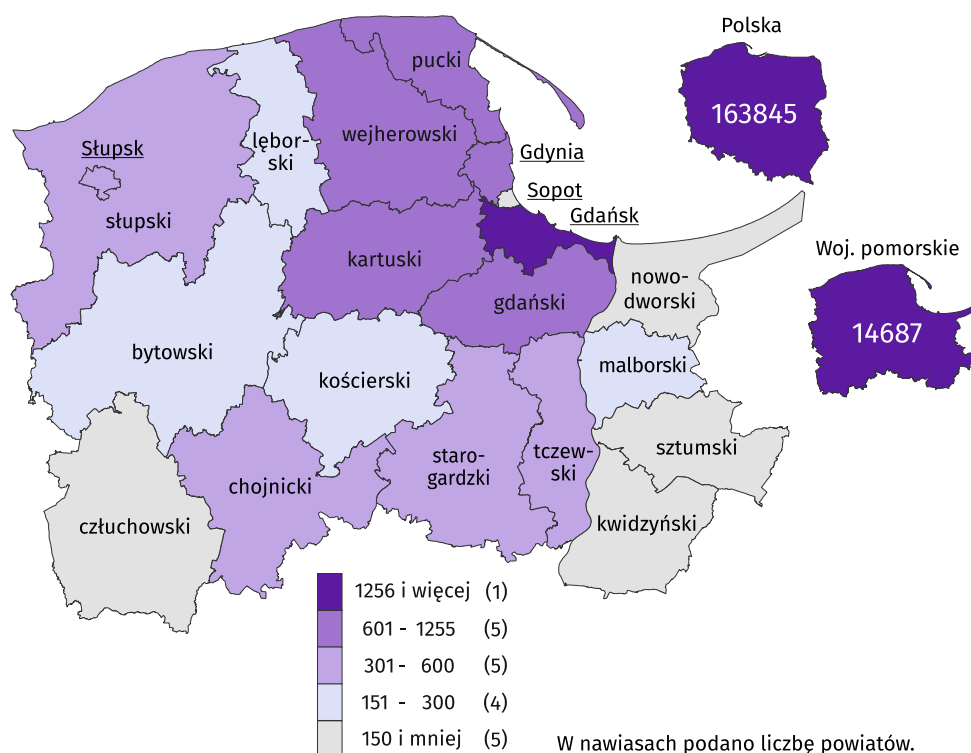

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-listopad 2018 r. wyniosła 81,6 m² i zmniejszyła się o 1,5 m² w stosunku do analogicznego okresu 2017 r. W porównaniu z okresem styczeń-listopad 2017 roku wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania nastąpił tylko w budownictwie zakładowym.

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: nowodworskim (133,9 m²), chojnickim (126,1 m²) oraz człuchowskim (121,2 m²), natomiast o najmniejszej powierzchni (poniżej 100 m²) wybudowano m.in. w Gdańsku (56,6 m²), w Gdyni (69,0 m²) oraz w Słupsku (74,4 m²).

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Gdańsku (6098), w Gdyni (1255) oraz w powiecie kartuskim (1222), natomiast najmniej w powiecie sztumskim (44), w powiecie nowodworskim (87) oraz w powiecie kwidzyńskim (92).

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-listopad 2018 r.

W listopadzie 2018 r. w ujęciu rocznym odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 341 mieszkań) i spadek liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 35 mieszkań). Mieszkania, których budowę rozpoczęto oraz na realizację których wydano pozwolenia stanowiły w większości inwestycje indywidualne (odpowiednio 25,2% oraz 32,2%) i inwestycje deweloperów (72,2% oraz 67,8%).

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-listopad 2018 r. kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2017 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2017 = 100
Ogółem	20406	100,0	106,7	18195	100,0	98,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	14487	71,0	x	11996	65,9	x
Indywidualne ^a	5666	27,8	x	5668	31,2	x
Spółdzielcze	-	x	x	277	1,5	167,9
Komunalne	133	0,7	117,7	124	0,7	516,7
Spółeczne czynszowe	119	0,6	63,0	125	0,7	463,0
Zakładowe	1	0,0	1,2	5	0,0	5,6

^a Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie w związku ze zmianą metodologii klasyfikowania budownictwa osób fizycznych przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku – do 2017 r. ujmowanego w budownictwie indywidualnym, od 2018 r. – ujmowanego w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

Rynek wewnętrzny

W listopadzie 2018 r. w skali roku odnotowano wzrost **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących; zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) o 9,8%. W porównaniu z listopadem 2017 r. największy wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w podmiotach zajmujących się sprzedażą „farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego” (o 34,3%). Wzrosła również sprzedaż detaliczna w grupach: „tekstylia, odzież, obuwie” (o 18,2%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 17,7%), „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 17,0%), „meble, RTV, AGD” (o 16,5%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 10,3%). Spadek sprzedaży detalicznej odnotowano m.in. w grupie „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 12,3%), „pozostałe” (o 3,6%) oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 0,9%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018	I-XI 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
Ogółem ^a	109,8	110,8	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	87,7	99,0	10,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	117,7	118,2	24,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	117,0	119,4	2,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	99,1	105,1	11,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	134,3	141,8	9,8
Tekstylia, odzież, obuwie	118,2	114,0	20,5
Meble, RTV, AGD	116,5	108,7	6,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	110,3	115,1	2,7
Pozostałe	96,4	92,4	10,9

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z październikiem 2018 r. sprzedaż detaliczna była niższa o 2,1%. Spadek sprzedaży zanotowano m.in. w grupach: „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 8,4%), „pozostałe” i „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (po 7,1%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 6,1%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 4,6%) oraz „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 1,7%). Wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w grupie „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 27,1%), „meble, RTV, AGD” (o 17,7%) oraz „tekstylia, odzież, obuwie” (o 2,4%).

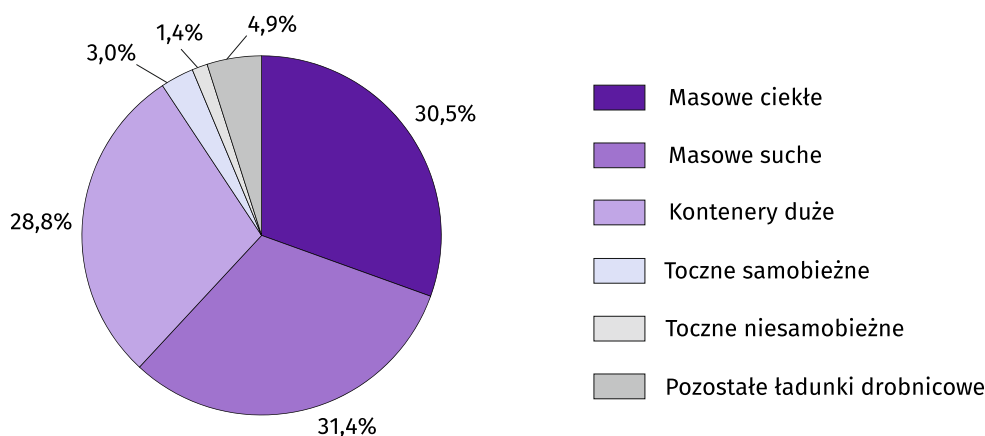
W okresie styczeń-listopad 2018 r. sprzedaż detaliczna była wyższa o 10,8% w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.

Sprzedaż hurtowa w listopadzie 2018 r. w stosunku do listopada 2017 r. w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 21,0%, a w hurtowych o 21,9%. W porównaniu z październikiem 2018 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych była niższa o 9,2%, a w hurtowych o 10,0%. W okresie styczeń-listopad 2018 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r. sprzedaż hurtowa zwiększyła się w przedsiębiorstwach handlowych o 17,4%, a w przedsiębiorstwach hurtowych o 17,6%.

Gospodarka morska

W listopadzie 2018 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 5,7 mln t, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do listopada 2017 r. (o 9,8%), jak i do października 2018 r. (o 4,8%).

Wykres 13. Struktura obrotów ładunkowych w listopadzie 2018 r.

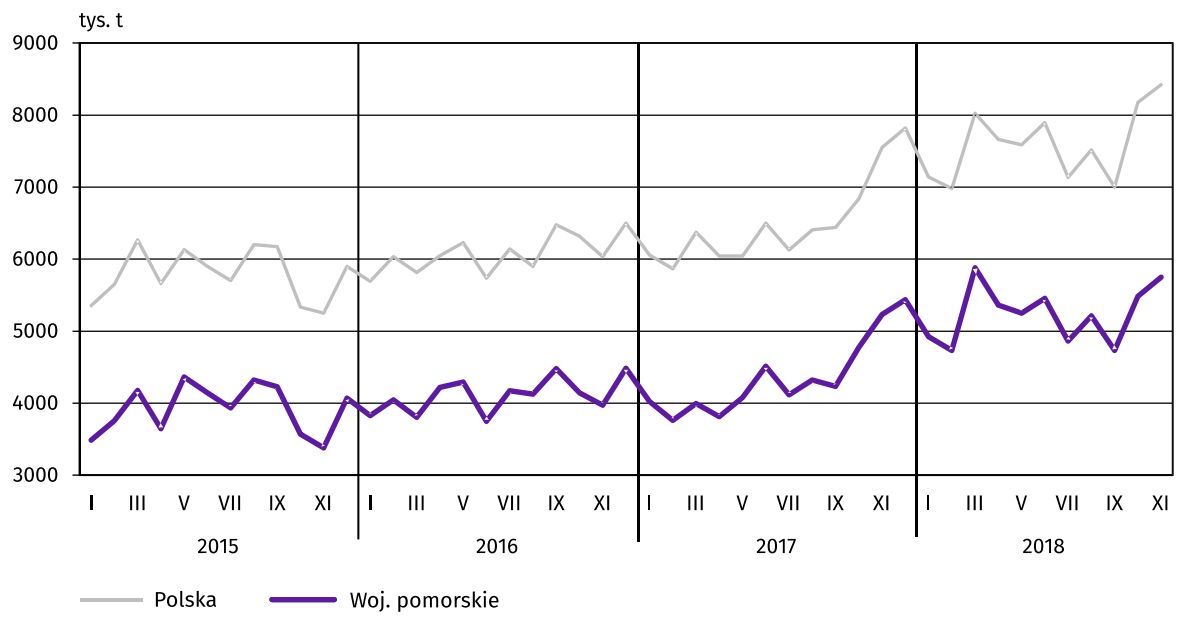
W porównaniu z listopadem 2017 r. roku wzrost odnotowano w przeładunkach następujących grup ładunków: „pozostałe ładunki drobnicowe” (o 85,4%), „masowe ciekłe” (o 35,8%) oraz „toczne niesamobieżne” (o 25,4%). Spadek wielkości przeładunków odnotowano natomiast w przeładunkach „tocznych samobieżnych” (o 10,5%), „kontenerów dużych” (o 3,5%) oraz „masowych suchych” (o 0,9%).

W ruchu międzynarodowym obroty ładunkowe w listopadzie 2018 r. stanowiły 99,2% obrotów województwa ogółem.

W portach morskich województwa największe obroty w listopadzie 2018 r. odnotowano w porcie gdańskim – 3,8 mln t (wzrost o 5,8% w stosunku do listopada 2017 r.), co stanowiło 65,8% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w porcie gdańskim miały przeładunki „masowych ciekłych” – 41,3%, których przeładowano 1561,3 tys. t oraz „kontenerów dużych” – odpowiednio 28,7% i 1085,0 tys. t.

W okresie styczeń-listopad 2018 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 57,6 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego okresu 2017 roku o 23,0%. W porównaniu z okresem styczeń-listopad 2017 r. wzrost odnotowano w przeładunkach wszystkich grup ładunkowych: „pozostałe ładunki drobnicowe” (o 88,7%), „kontenery duże” (o 28,7%), „masowe ciekłe” (o 21,2%), „toczne niesamobieżne” (o 18,3%), „masowe suche” (o 14,2%) oraz „toczne samobieżne” (o 4,4%).

Wykres 14. Obroty ładunkowe w portach morskich

Wybrane dane o województwie pomorskim

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2017 r.													
B – 2018 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a	A	315,5	316,2	316,0	317,3	317,6	318,2	319,2	319,6	319,7	319,7	320,6	320,9
(w tys. osób)	B	335,3	335,9	337,2	337,8	338,3	338,6	339,7	340,0	339,5	340,4	341,5	
poprzedni miesiąc = 100	A	103,6	100,2	99,9	100,4	100,1	100,2	100,3	100,1	100,0	100,0	100,3	100,1
	B	104,5	100,2	100,4	100,2	100,2	100,1	100,3	100,1	99,8	100,3	100,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,6	106,4	106,0	106,3	106,4	105,7	105,9	106,0	105,6	105,3	105,5	105,4
	B	106,3	106,2	106,7	106,5	106,5	106,4	106,4	106,4	106,2	106,5	106,5	
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	A	66,6	65,5	61,8	57,8	55,3	52,2	51,2	51,4	51,6	49,9	49,6	49,7
w tys. osób	B	52,4	52,5	50,5	48,0	46,3	44,4	43,9	44,2	44,3	44,9	45,3	
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	7,3	7,2	6,8	6,4	6,1	5,8	5,7	5,7	5,7	5,5	5,5	5,4
	B	5,6	5,6	5,4	5,1	5,0	4,8	4,7	4,7	4,8	4,8	4,8	
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	8474	9822	11625	10167	11647	10821	9373	12273	10867	10455	8634	6111
	B	8669	9126	10203	11061	8889	9395	9349	10393	8797	9297	7196	
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	12	10	9	8	6	6	7	6	7	8	8	12
	B	9	7	7	6	7	6	7	7	8	7	9	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	4338,46	4525,17	4715,50	4572,37	4467,01	4588,62	4591,25	4593,95	4603,20	4622,06	4629,54	4880,14
poprzedni miesiąc = 100	B	4623,35	4710,65	5042,06	4829,04	4734,01	4829,41	4860,69	4904,29	4883,93	4957,97	5028,98	
	A	92,7	104,3	104,2	97,0	97,7	102,7	100,1	100,1	100,2	100,4	100,4	105,4
	B	94,7	101,9	107,0	95,8	98,0	102,0	100,6	100,9	99,6	101,5	101,4	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,3	107,9	106,2	105,1	102,9	106,5	104,4	106,1	106,5	106,3	106,3	104,3
	B	106,6	104,1	106,9	105,6	106,0	105,2	105,9	106,8	106,1	107,3	108,6	
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	•	•	102,1	•	•	102,0	•	•	101,9	•	•	102,2
	B	•	•	101,7	•	•	102,2	•	•	102,3	•	•	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

Wybrane dane o województwie pomorskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,3	107,5	101,5	98,0	102,6	34,0	87,9	97,1	103,6	100,9	101,9	99,3
	B	101,2	98,9	103,6	97,4	104,1	96,9	102,6	108,5	106,1	104,1	98,8	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,2	110,0	109,9	108,9	111,8	47,1	101,2	107,0	101,3	106,5	103,8	98,2
	B	103,2	95,0	96,9	96,4	97,8	92,0	107,4	120,1	122,9	126,8	123,0	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	102,8	102,6	96,7	101,3	99,8	132,0	95,4	105,5	100,9	100,0	103,4	102,9
	B	96,9	100,5	97,7	102,2	100,8	96,7	97,2	102,4	104,5	96,1	97,7	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,8	96,2	102,6	99,2	98,9	116,3	100,5	106,2	101,6	104,4	112,4	111,7
	B	105,3	103,1	104,2	105,1	106,1	102,4	104,3	101,3	104,9	100,8	95,2	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	97,1	100,6	102,5	104,3	104,2	97,7	82,9	99,6	114,6	91,6	95,7	96,4
	B	96,0	103,1	106,3	97,6	97,7	101,6	101,4	95,1	108,3	93,7	96,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	129,5	124,5	127,6	128,1	123,1	97,6	82,3	80,7	100,8	96,7	93,5	88,8
	B	87,9	90,1	93,4	87,4	82,0	81,6	99,8	95,3	90,0	92,1	92,4	
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	7,8	8,8	9,7	10,1	10,5	10,8	8,5	7,4	8,7	7,5	x	8,0
	B	x	7,9	x	7,7	x	x	6,7	x	x	x	x	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	107,5	87,1	115,6	89,0	112,8	101,6	91,9	111,6	99,5	101,9	99,1	97,6
	B	101,3	89,5	113,2	95,3	104,7	100,2	98,4	103,5	101,8	106,8*	95,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	110,7	102,2	106,4	96,9	114,3	108,8	104,1	108,1	106,5	108,7	102,9	111,1
	B	104,7	107,7	105,5	113,0	104,8	103,4	110,6	102,6	104,9	109,9*	106,0	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	47,0	113,8	124,2	99,5	100,8	121,6	100,1	89,3	132,6	111,3	118,2	119,9
	B	37,9	97,9	145,3	106,8	112,7	126,2	102,6	107,5	88,9	121,7	112,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	119,1	115,0	111,4	94,9	114,3	120,4	124,0	105,3	133,5	100,6	118,4	151,4
	B	122,3	105,3	123,1	132,1	147,7	153,2	157,1	189,1	126,8	138,6	131,3	

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane dane o województwie pomorskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1091	2094	3355	4137	5336	6573	8130	9281	11030	12191	14131	15815
	B	953	2260	3242	4524	5479	6308	8468*	9848*	11367*	12677	14687	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	168,5	126,1	132,3	120,6	134,8	139,6	143,3	136,9	139,1	131,2	122,6	120,3
	B	87,4	107,9	96,6	109,4	102,7	96,0	104,2*	106,1*	103,1*	104,0	103,9	
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	81,3	92,8	119,2	100,5	99,7	104,5	105,2	103,1	96,1	102,9	98,5	114,5
	B	83,6	89,1	116,3	101,6	99,9	107,4	103,5	96,4	96,9	107,4	97,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	116,9	111,6	118,1	115,4	113,1	110,7	115,3	120,5	119,6	114,5	118,6	114,0
	B	117,3	112,6	109,8	111,0	111,2	114,2	112,3	105,0	105,9	110,5	109,8	
Obroty ładunkowe w portach morskich ^b w tys. t	A	4043	3763	3996	3813	4079	4512	4118	4323	4235	4773	5233	5438
	B	4924	4735	5883	5363	5251	5457	4861	5214	4731	5485*	5748	
poprzedni miesiąc = 100	A	89,7	93,5	106,2	95,4	107,0	110,6	91,3	105,0	97,9	112,7	109,6	103,9
	B	90,5	96,2	124,2	91,2	97,9	103,9	89,1	107,3	90,7	115,9*	104,8	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,2	93,0	105,1	90,4	95,0	120,4	98,7	104,7	94,5	115,2	131,7	121,2
	B	121,8	125,8	147,2	140,7	128,7	121,0	118,0	120,6	111,7	114,9*	109,8	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :													
brutto ^d (w %)	A	•	•	4,0	•	•	4,6	•	•	5,0	•	•	5,9
	B	•	•	4,2	•	•	5,6	•	•	5,7	•	•	
netto ^e (w %)	A	•	•	3,1	•	•	3,8	•	•	4,2	•	•	5,0
	B	•	•	3,2	•	•	4,6	•	•	4,7	•	•	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	•	•	1239,7	•	•	2768,3	•	•	4226,7	•	•	6413,1
	B	•	•	1088,4	•	•	2353,8	•	•	3804,5	•	•	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	•	•	111,7	•	•	107,2	•	•	102,4	•	•	104,5
	B	•	•	87,8	•	•	85,0	•	•	90,0	•	•	
Podmioty gospodarki narodowej ^f w rejestrze REGON	A	286702	286876	287712	288551	289538	291091	291951	292611	292607	292938	293342	293704
	B	293970	294224	294836	295526	297264	299042	291445	292911	293677	294860	295823	
w tym spółki handlowe	A	32821	33014	33230	33385	33613	33773	33833	33991	34178	34271	34425	34613
	B	34763	34878	34977	35063	35244	35255	28245	28397	28456	28610	28787	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4939	4953	4963	4970	4987	4995	4988	4994	4998	4986	5003	5015
	B	4994	4994	4987	4968	4946	4925	3327	3323	3315	3312	3327	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 2009/42/WE. c W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.

Opracowanie merytoryczne

Urząd Statystyczny w Gdańsku

ul. Danusi 4

80-434 Gdańsk

Kontakt:

tel: 58 768 31 00

faks: 58 768 32 70

e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl

gdansk.stat.gov.pl

[@gdansk_STAT](https://twitter.com/gdansk_STAT)

Powiązane opracowania

[Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego](#)

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w październiku 2018 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Bank Danych Makroekonomicznych \(BDM\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#)